BERICHTEN VAN EENEN MALEIER OVER SIAM EN DE SIAMEEZEN.

In het Tweede deel van het Tijdschrift voor Neêrlands Indië, 1845, heeft Dr. Van Hoëvell een Maleisch geschrift met vertaling uitgegeven, handelende over Bali en de Balineezen en opgesteld door zekeren Abdoë'llah ben Mohammad Ahmisri (de Egyptenaar), die tusschen de jaren 1823 en 1826 dat eiland herhaaldelijk bezocht als Secretaris van den Pangeran Saïd Hassan, die door den Gouverneur Generaal van der Capellen in commissie daarheen gezonden werd. Van denzelfden auteur, die volgens Dr. Van Hoëvell, te Palembang geboren en, blijkens zijne eigene mededeeling, een te Besoeki gevestigd koopman was, bestaat er een dergelijk geschrift over Siam en de Siameezen, vervaardigd in het jaar 1822, toen hij dat rijk had bezocht insgelijks in het gevolg van evengenoemden Saïd Hassan, aan wien door den Gouverneur Generaal Van der Capellen in dat jaar eene zending derwaarts was opgedragen. Ook nu vervulde hij bij dezen de betrekking van Secretaris, doch zonder officieel karakter; althans hij verhaalt dat hij niet bezoldigd werd maar op eigen kosten reisde, en zulks deed op verzoek van Saïd Hassan en alleen om zich bij den Gouverneur Generaal verdienstelijk te maken. Hij verzekert dit laatste zoo bij herhaling, en voegt er bij dat hij dit geschrift opstelde uitsluitend met het doel om de gelegenheid te krijgen bij de aanbieding daarvan Zijne Excellentie in persoon te ontmoeten, dat het wel schijnt of het hem te doen was om eene ridderorde, gelijk volgens zijn verhaal door Van der Capellen aan Saïd Hassan geschonken was.

Dit verhaal over Siam en de Siameezen bevat, onder vele verdictselen, een aantal niet onbelangrijke bijzonderheden en opmerkingen, die voor de schrandtheid van den schrijver pleiten. Het is gesplitst in twee gedeelten; het eerste behelst fabelachtige overleveringen omtrent den oorsprong der Siameezen; het tweede,

waarin waarschijnlijk ter liefde van den Gouverneur Generaal eene verhandeling over de zegeningen van het Europeesche bestuur voor de Inlanders is tusschengevlochten, behandelt de geschiedenis der Siameesche vorsten van (volgens Abdoe'llahs berekening) omstreeks den aanvang der 18de eeuw tot op den tijd van des schrijvers verblijf in Siam, en eindigt met de opgave der personen, die toen voor de troonsopvolging in aanmerking zouden kunnen komen.

De hier volgende vertaling is naar eene zeer nette in 1828 vervaardigde kopie, die zich in de bibliotheek der Leidsche Academie bevindt. Alle eigennamen zijn daarin ter aanwijzing van de uitspraak met vocaalteekens geschreven. Abdoe'llah heeft dus getracht nauwkeurig te wezen, hetgeen hem echter omtrent de Siameesche namen niet altijd schijnt gelukt te zijn; daar ik hem evenwel in dat opzicht niet overal voldoende kan controleeren, heb ik die gelaten zooals ik ze vond; ook een paar Engelsche kooplieden heb ik niet kunnen teluis brengen. Van het schrijven van eenen commentaar op het geschiedverhaal heb ik mij geheel onthouden, omdat deze wellicht den tekst in uitgebreidheid zoude moeten overtreffen, en ook niet het leveren van eene geschiedenis van Siam, maar alleen het mededeelen van de berichten van eenen Maleier daarover, het doel van deze bijdrage is.

Breda, Dec. 1873.

DE HOLLANDER.